

فصلنامه‌ی اقتصاد مقداری

صفحه‌ی اصلی وب سایت مجله:

www.jqe.scu.ac.ir

شاپا الکترونیکی: ۲۷۱۷-۴۲۷۱

شاپا چاپی: ۲۰۰۸-۵۸۵۰

دانشگاه شهید چمران اهواز

تأثیر حکمرانی خوب بر نابرابری درآمد در کشورهای منتخب در حال توسعه و توسعه یافته؛ با تأکید بر کنترل فساد

فاطمه مرادی*، محمد جعفری^{id}**، شهرام فتاحی***

* دانشجوی دکترا، اقتصاد بخش عمومی، دانشکده علوم اقتصادی و اداری، دانشگاه لرستان، ایران

ایمیل: moradi973@yahoo.com

[0000-0001-5237-0941](https://orcid.org/0000-0001-5237-0941)^{id}

** دانشیار، اقتصاد بخش عمومی، دانشکده علوم اقتصاد و اداری، دانشگاه لرستان، ایران (نویسنده مسئول)

ایمیل: jafari.moh@lu.ac.ir

آدرس پستی: استان لرستان - شهرستان خرم‌آباد - کیلومتر ۵ جاده تهران - دانشگاه لرستان، دانشکده علوم

اقتصاد و اداری، گروه اقتصاد، کد پستی: ۶۴۳۱۶-۶۸۱۵۱

*** دانشیار اقتصاد، دانشکده علوم اجتماعی، دانشگاه رازی، کرمانشاه، ایران

ایمیل: sh_fatahi@yahoo.com

اطلاعات مقاله	طبقه‌بندی JEL	واژگان کلیدی
تاریخ دریافت: ۲۵ اردیبهشت ۱۴۰۰ تاریخ بازنگری: ۱۶ مرداد ۱۴۰۰ تاریخ پذیرش: ۸ شهریور ۱۴۰۰	C_{30}, O_{15}, D_{73}	حکمرانی خوب، کنترل فساد، ثبات سیاسی، نابرابری درآمد، پانل کوانتایل پویا

اطلاعات تکمیلی:

این مقاله برگرفته از پایان‌نامه‌ی دکترای خانم فاطمه مرادی در رشته اقتصاد بخش عمومی به راهنمایی محمد جعفری و شهرام فتاحی در دانشگاه لرستان است.

قدردانی: از تمامی افراد و موسساتی که در انجام این تحقیق مولف را مساعدت نمودند، قدردانی می‌شود.
تضاد منافع: نویسندگان مقاله اعلام می‌کنند که در انتشار مقاله ارائه شده تضاد منافی وجود ندارد.
منابع مالی: نویسندگان هیچگونه حمایت مالی برای تحقیق، تألیف و انتشار این مقاله دریافت نکرده‌اند.

ارجاع به مقاله:

مرادی، فاطمه، جعفری، محمد و فتاحی، شهرام. (۱۴۰۲). تأثیر حکمرانی خوب بر نابرابری درآمد در کشورهای منتخب در حال توسعه و توسعه یافته؛ با تأکید بر کنترل فساد. *فصلنامه‌ی اقتصاد مقداری (بررسی‌های اقتصادی سابق)*، ۲۰ (۳)، ۱۱۰-۱۳۵.

[10.22055/jqe.2021.37420.2374](https://doi.org/10.22055/jqe.2021.37420.2374)

© 2023 Shahid Chamran University of Ahvaz, Ahvaz, Iran. This article is an open access article distributed under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International (CC BY-NC 4.0 license) (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>)

چکیده گسترده

معرفی:

توزیع نابرابر درآمد در جامعه موجب بروز مشکلات بسیاری در حوزه‌های اقتصادی، اجتماعی و سیاسی هر کشور خواهد شد، به همین دلیل یکی از مهمترین وظایف دولت‌ها توزیع مناسب درآمد در جامعه است. دولت‌ها برای رفع نابرابری درآمد راه‌حل‌های کوتاه‌مدت توصیه می‌کنند، در حالی که اجرای این سیاست‌های کوتاه‌مدت بدون شناخت عوامل تأثیرگذار می‌تواند پیامدهای نامطلوبی بر توزیع درآمد داشته باشد. به همین منظور برای مقابله با مشکل نابرابری درآمد و برقراری توزیع عادلانه درآمد باید عوامل مؤثر بر آن را شناسایی کرد و سیاست‌های مناسب و کارآ در راستای بهبود توزیع درآمد اتخاذ شود. با توجه به روند فزاینده نابرابری درآمد، نرخ بالای بیکاری و ناکارآمدی اقتصادی در جوامع مختلف به ویژه در کشورهای در حال توسعه و نقش ویژه دولت در جهت رسیدن به توزیع مناسب و عادلانه درآمد، مطرح کردن موضوع حکمرانی خوب نیاز است. نابرابری درآمد و

حکمرانی خوب از مهم‌ترین مباحث اقتصادی هر کشور به شمار می‌آیند. بانک جهانی، حکمرانی خوب را بر اساس شش شاخص؛ کنترل فساد، کارایی و اثر بخشی دولت، ثبات سیاسی، کیفیت قانون و مقررات، حاکمیت قانون و حق اظهار نظر و پاسخگویی معرفی کرده است، که یکی از مهم‌ترین اجزای آن، متغیر کنترل فساد می‌باشد. شاخص‌های حکمرانی از نظر رشد و توسعه اقتصادی نقش بسیار مهمی در محیط اقتصادی دارند، حکمرانی به عنوان یکی از ورودی‌های اساسی برای رفاه مردم در نظر گرفته شده است. بنابراین توجه به نقش شاخص‌های حکمرانی خوب و نبود آن به خصوص در کشورهای در حال توسعه و تأثیر آن بر توزیع درآمد که یکی از مهم‌ترین اهداف دولت‌ها به شمار می‌رود، بسیار با اهمیت و ضروری است. این پژوهش یکی از مطالعات اولیه ای است که نسبت به سایر مطالعات از سه جنبه تکنیکی، منطقه‌ای و زمانی می‌توان مورد بررسی قرار داد. هدف از این پژوهش بررسی اثر حکمرانی خوب بر نابرابری درآمد در کشورهای منتخب در حال توسعه و توسعه یافته؛ با تأکید بر کنترل فساد طی دوره زمانی ۲۰۱۷-۲۰۰۰ می‌باشد.

متدولوژی:

در این پژوهش از سه شاخص ثبات سیاسی، حاکمیت قانون و کنترل فساد به عنوان حکمرانی خوب استفاده شده است با استفاده از رگرسیون پانل کوانتایل پویا، از یک طرف به بررسی اثر شاخص‌های حکمرانی خوب بر نابرابری درآمد پرداخته و از طرف دیگر اثر درآمدهای مالیاتی به همراه نرخ تورم و تولید ناخالص داخلی سرانه به عنوان متغیرهای ابزاری بر نابرابری درآمد بررسی شده است.

یافته‌ها:

نتایج حاصل از تخمین مدل رگرسیون پانل کوانتایل پویا نشان می‌دهد که کنترل فساد و حاکمیت قانون در هر دو گروه کشورها در چارک‌های ۲۵، ۵۰ و ۷۵ به ترتیب اثر مثبت و منفی و معناداری بر نابرابری درآمد دارند. ثبات سیاسی نیز در هر دو گروه کشورها در چارک‌های ۲۵ و ۵۰ اثر منفی و در چارک ۷۵ اثر مثبت و معناداری دارد، همچنین درآمدهای مالیاتی، نرخ تورم و تولید ناخالص داخلی سرانه در چارک‌های مذکور در کشورهای منتخب اثرات متفاوتی بر نابرابری درآمد دارند.

نتیجه:

شاخص‌های حاکمیت قانون و کنترل فساد در هر دو گروه کشورهای منتخب و در تمام چارک‌ها به ترتیب اثرات منفی و مثبت معناداری بر نابرابری درآمد دارند. همچنین ضریب شاخص ثبات سیاسی نشان می‌دهد که در دو چارک اول در هر دو گروه کشورها، اثر منفی و معناداری بر نابرابری درآمد (ضریب جینی) دارد و این می‌تواند به این معنا باشد که با بی‌ثباتی سیاسی، انگیزه سرمایه‌گذاری ضعیف و مصرف‌گرایی در این جوامع تقویت شود که در نتیجه منجر به کاهش تولید و نابرابری درآمد می‌شود. این در حالی است که در چارک سوم در هر دو گروه کشورهای مورد مطالعه، شاخص ثبات سیاسی تأثیر مثبت و معناداری بر نابرابری درآمد دارد، به این معنا که با افزایش ثبات سیاسی توزیع درآمد برابرتر می‌شود.

Referenc

- Adibopour, M., & Mohammadi Viaei, A. (2015). The Effect of Corruption on Income Distribution Inequality. *Quarterly Journal of Strategic and Macro Policies*, 14 (4), 168 -153. [In Persian]
- Alshammari, N., Alshuwaiee, W., & Aleissa, N. (2019). Does “Good” Governance Promote Economic Growth According to Countries’ Conditional Income Distribution. *Journal of reviews on Global Economics* (8), 1-16.
- Bhagat, S., & Wittry, M. (2020). Economic Growth, Income Inequality, and the Rule of Law. *Harvard Business Law Review*.
- Badesar, S. N., Ahmadi, S. M. S., & Mobraanjhad, A. S. (2020). Assessment of Good governance Indicators in the Water Sector. *J. Env. Sci. Tech.*, 22(2), 86- 275.
- Bojanic, A. N., & Collins, L. A. (2019). Differential effects of decentralization on income inequality: evidence from developed and developing countries. *Empirical Economics*, 1-36.
- Chiu, Y- B., & Lee, C-C. (2019). Financial development, income inequality, and country risk. *Journal of International Money and Finance*, 1-46.
- Dwiputri, I. N., Arsyad, L., & Pradiptyo, R. (2018). The corruption-income inequality trap: a study of Asian countries. *Economics Discussion Paper* (18), 1- 24.

- Epstein, G. S., & Gang, I. N. (2019). Inequality, good governance, and endemic corruption. *International Tax and Public Finance*, 1-19.
- Elhoussainy, A. R., Ahmed, A. E., & Hossameldin, M. A. (2018). Estimating Quantile Regression for Dynamic Panel Data using two-stage approach. *Far East Journal of Mathematical Sciences (FJMS)* (103(2)), 451-465.
- Faraji Dizji, S., Zighami Dahagani, F., & Sadeghi Saqdel, H. (2023). Effects of natural resource rent and good governance on happiness in selected countries (Generalized moment approach). *Quarterly Journal of Quantitative Economics (JQE)*, (2)20, 1- 31. <https://doi.org/10.22055/jqe.2020.31073.2146> [In Persian].
- Huang, Ch- Ju., & Haong Ho, Y. (2018). The Impact of Governance on Income Inequality in Ten Asian Countries. *Journal of Reviews on Global Economics*(7), 217- 224.
- Khosrowabadi, M., Zayandehroudi, M., & Shakibaei, A. (2015). The relationship between good governance and income inequality in selected countries of Southwest Asia and member countries of the Organization for Economic Cooperation and Development. *Social Welfare Quarterly*, 16 (61), 212-181 <http://refahj.uswr.ac.ir/article-1-۲۵۶۹-fa.html> [In Persian].
- McCord, M., Haran, M., Davis, P., & McCord, J. (2020). Energy performance certificates and house prices: A quantile regression approach. *Journal of European Real Estate Research*.
- Moradi, E., Rahnama, A., & Heidarian, S. (2017). The Impact of Good Governance Indices on Corruption Control (Case Study: Middle East and Southeast Asia). *Quarterly Journal of Quantitative Economics (JQE)*, 14 (4), 182-151. <https://doi.org/10.22055/jqe.2018.22775.1679> [In Persian].
- Moradi, M., & Salmanpour, A. (2017). The effect of good governance on income distribution in selected member countries of the Organization of Islamic Cooperation. *Sociology of Social Institutions*, 4 (10), 59-33. Doi:10.22080/ssi.2018.1734 [In Persian].
- Mira, R., & Hammadache, A. (2017). Relationship between good governance and economic growth: A contribution to the institutional debate about state failure in developing countries. *Center d' economice de L'Universite Paris Nord (CEPN)*, 1-21.

- Oueslati, A., & Labidi, M., A. (2015). Growth, Inequality and Governance: A case of MENA countries. *SSRG International Journal of Economics and Management Studies (SSRG-IJEMS)* (2(4)), 1-7.
- Rahmani, T., & Isfahani, P. (2015). Investigating the Factors Affecting the Formation of Corruption with Emphasis on the Combination of Economic Activities. Study of Developing Countries, *Quarterly Journal of Economic Research and Policy*, 78(24), 228-207. <http://qjerp.ir/article-1-1287-fa.html> [In Persian].
- Shahabadi, A., Nilforoshan, N., & Khaleghi, M. (2013). The Impact of Governance on Unemployment Growth in Selected Developed and Developing Countries. *Quarterly Journal of Economic Research and Policy*, 65(21), 164-147. <http://qjerp.ir/article-1-618-fa.html> [In Persian].
- Shafique, S., & Haq, R. (2006). Governance and Income Inequality. *Pakistan development review* (45(4)), 751-760.
- Zayandehroudi, M., Khosrowabadi, M., & Shakibaei, A. (2017). Investigating the Impact of Good Governance Indices on Income Distribution Using Data Panel (Case Study: Selected Countries of Southwest Asia). *Quarterly Journal of Economic Research (Sustainable Growth and Development)*, 3 (17), 52-25. <http://ecor.modares.ac.ir/article-18-8785-fa.html> [In Persian].